

POCIESZYĆ SIĘ (27) *vb pf*

się (18), się (9).

o oraz e jasne.

inf pocieszyć się (8). ◇ *fut* 1 sg pocieszę się (1). ◇ 3 sg pocieszy się (6). ◇ 1 pl pociesz(e)my się (1). ◇ *praet* 3 sg m pocieszył się (5). ◇ 1 pl m pers pocieszyli(s)my się (1). ◇ *con* 3 sg m by się pocieszył (1). ◇ 3 pl m pers by się pocieszyli (2). ◇ *praet* 3 sg m by był pocieszył się (1). ◇ *part praet act* pocieszywszy się (1).

Sł stp, Cn, Linde brak.

1. *Doznać ulgi, ukojenia w smutku lub innej przykrości, nabrać otuchy, odzyskać nadzieję; też: powetować sobie; consolari Vulg (16) : BierEz C4; Modlitwą korzającego się/ obłoki przeniknie: á dokąd się nieprzybliży/ nie poćiełfy się Leop Eccli 35/21; CzechEp 4.*

pocieszyć się z czego (3): Leop Ez 32/31, Zach 1/17; áby się ocucił świat z nieumiejętności á z gnułności/ w której był: á poćiełzył się z tego/ iż się iuz sftáło/ co się sftác miało BiałKat 21.

pocieszyć się czym (6): BielKron 364v; RejPos 195; RejZwierc 18v; Bołmyć smutni ná wszelki čás, nie vřpokoieni/ żechmy grzechy á złościámi wielce obciążeni/ nie mamy się czym poćiełzyć/ bo nie przestawamy grzełzyć. ArtKanc L7v; GórńRozm E3. Cf »pocieszyć się pociechą«.

pocieszyć się nad kim (1): Dla thegołz mowi Pan Bog załthępow mocny Ifraélki: Ach poćiełę się nad nieprzyacıoły śwemi/ á pomłścę się nad przeciwniki memi. Leop Is 1/24.

pocieszyć się po czym (1): By się po trudnych řprawach wždy też poćiełzyli RejWiz 5v.

W połączeniu szeregowym (1): Iełzczę gorłza iż nie ma nikogo przy sobie/ S kimby się miał rozmowie álbo się poćiełzyć / Aby wždy smutne serce ledá czym rozśmieszyć. RejWiz 34.

W przeciwstawieniu: »ustraszyć się ... pocieszyć się« (1): Przypátruiąc się też [...]/ w iákim wřzeteczni łá v pocźciwych obrzydzeniu: á w iákiey zálę pocźciwi á řkromni/ y powadze y baczeniu/ ielth się czym y vřtrálzyć y pocieszyć. RejZwierc 18v.

Zwroty: »pocieszyć się pociechą« (1): Obácź to iáko Iob widział prawdziwą poćiechę śwá Zmartwychwřthanie ciáłá y żywot wieczny: áby był iná poćiechę widział/ iálnieby był pocieszył się iá. GrzegŚm 4.

»pocieszyć się w żalu« (1): to dźiatki vbogie nie miałyby się czym poćiełzyć w żalu po Oycu GórńRozm E3.

W przen (1) : Ale dla długiego czekania nie mogła się pocieszyć dułza moja WróbŻołt 76/3.

2. *Ucieszyć się, doznać radości, satysfakcji (10) : Kiedy się Krol ták poćiełzył/ Ezopá zaśię powyźzył BierEz F4; MycPrz 1 [A3]; Poćiełzy się niezyczny/ ielłi się pochylę GrabowSet H3v.*

pocieszyć się z czego (2): zczego bedac zyczliwemi Przyacıoły Ie⁸⁰ pocieszyliśmy się nie pomału. ActReg 53, 161.

pocieszyć się kim, czym (3): RejZwierc 173; A ia tym čásem odchodzę Mátuchnę fwoię náwiedzę. Y drugie co w mię wierzyli Iżby się mną poćiełzyli. MWilkHist F3v; GrabowSet C2v.

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): Zákóláce ćichuczko/ ćłowiek się ozowie/ Pociełzył się nieborak/ iż zrozumiał mowie. RejWiz 109.

W przeciwstawieniach: »pocieszyć się ... przestraszyć, zasmęcić się« (2): *RejJóz* K5v; ale iednak y Przyiaciel dobry nie zasmęci y naiwiętszy nieprzyiaciel nie pocieszy się zmego postepku niegodnego animuszu mego *ActReg* 161.

Szereg: »ochłodzić się albo pocieszyć« (1): A chcefzli fie theż czym ochłodzić álbo pociefzyć/ ázafz nie naydziefz onych rofkołznych hiłthoriy *RejZwierc* 173.

3. Sprawić sobie nawzajem radość (1) : O iako flodkié ij śfczeńné było tych miłych mlodzieńtzow [*Jezusa i Jana Chrzciela*] z łobą gądanije/ ij vciełfné z nawiedzenia pociefšeníjé. Poty^m pociefywfłfy fie / roftalafta fie/ bo iezus do Nazaret ku matce fwé fie wrócił *OpecŻyw* 35.

Synonimy: **1.** ukoić się, uspokoić się; **2.** rozradować się, rozweselić się, uradować się, uweselić się.

Formacje współrdzenne cf CIESZYĆ SIĘ.

RS, (MF)